

Rana kommune
Postboks 173
8601 Mo i Rana

Saksbehandler:

Jorunn Aaneby

Inspeksjonsrapport: Inspeksjon ved idrettsbaner Rana kommune Kontrollnummer: 2022.151.I.SFNO

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra virksomheten:
Pål Homnes

Fra Statsforvalteren i Nordland:
Jorunn Aaneby

Andre deltagere fra virksomheten:
Peter Östbergh
Hanna Alvsing
Knut Vonheim
Roy Millerjord

Andre deltagere fra Statsforvalteren i Nordland:
Katrin Reiss

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra inspeksjon ved idrettsbaner i Rana kommune den 13. juni 2022. Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen fire uker etter at rapporten er mottatt.

Statsforvalteren i Nordland avdekket 5 avvik og ga 1 anmerkning(er) under inspeksjonen.

Avvik:

- Brukerne av idrettsbanene er ikke tilstrekkelig informert om tiltak for å redusere risiko for spredning av fyllmateriale
- Tiltakene for å hindre spredning av fyllmateriale via brukere og anleggsmaskiner er utilstrekkelige eller mangler
- Det mangler løsninger for oppsamling av fyllmateriale i drens- og overvann
- Det mangler dokumentasjonen på tiltak som er gjennomført på idrettsbanene for å oppfylle krav i forskriften
- Det mangler skriftlig dokumenterte risikovurderinger knyttet til spredning av fyllmateriale for flere av idrettsbanene

Anmerkninger:

- Fyllmateriale har spredt seg til områder utenfor snødeponi på Sagbakken kunstgressbane

Avvik og anmerkninger er nærmere beskrevet fra side 4 og utover i rapporten.

Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 3.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

15. juli 2022

Jorunn Aaneby

Tilde Nygård

dato

kontrollør

seksjonsleder

Statsforvalteren i Nordland

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: Rana kommune Bydrift

Organisasjonsnr.: 974 550 741

Kontrollert enhet

Navn: Moheia idrettspark kunstgressbane	Anleggsnr.: 1833.0150.01
--	---------------------------------

Navn: Sagbakken idrettspark kunstgressbane	Anleggsnr.: 1833.0151.01
---	---------------------------------

Det ble også gjennomført en befaring med Storforshei kunstgressbane, men denne eies ikke av Rana kommune og er ikke omfattet av inspeksjonsrapporten.

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Inspeksjonen inngår i Statsforvalterens aksjon for plastholdig løst fyllmateriale på idrettsbaner.

Tilsynet ble gjennomført i medhold av forurensningsloven § 48.

Inspeksjonstema

- Informasjon til brukere
- Tiltak mot spredning av fyllmateriale
- Oppbevaring, ombruk og avfallshåndtering av fyllmateriale
- Kunnskap og dokumentasjon
- Internkontrollaktiviteter (rutiner, risikovurdering og avvikshåndtering)

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

Rana kommune Bydrift plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten. For at Statsforvalteren skal kunne avslutte saken, må Rana kommune Bydrift **innen 1. desember 2022** sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvik er rettet.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (sfnopost@statsforvalteren.no) til Statsforvalteren i Nordland merket 2022/2744.

4. Vedtak om gebyr

Vi viser til varsel og informasjon om gebyrplikt som ble gitt til virksomheten den 23. mai 2022. Virksomheter skal betale gebyr for kontroll utført av Statsforvalteren i samsvar med § 39-3 i forurensningsforskriften. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Gebysatser for kontroll av virksomheter etter forurensningsloven er fastsatt i forurensningsforskriften §§ 39-7 og 39-8.

På bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk vil Rana kommune Bydrift bli ilagt et gebyr på kr 21 000,- for inspeksjonen, jf. forurensningsforskriften §§ 39-7 og 39-8. Dette tilsvarer gebyrsats 3 for tilsyn av inntil en dags varighet. Virksomheten vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen. Vi viser for øvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Klageadgang

Vedtaket om gebyr kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker, jf. §§ 28 og 29 i forvaltningsloven. Eventuell klage bør være skriftlig begrunnet og adressert til Miljødirektoratet, men sendes via Statsforvalteren i Nordland. Statsforvalteren vil vurdere endring av vedtaket eller sende saken videre til Miljødirektoratet for endelig vedtak. En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsett ovenfor må betales inn. Dersom Miljødirektoratet tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

5. Innsyn

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via postjournalen og nettsiden til Statsforvalteren i Nordland (jf. offentleglova).

6. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1

Brukerne av idrettsbanene er ikke tilstrekkelig informert om tiltak for å redusere risiko for spredning av fyllmateriale

Avvik fra:

Forurensningsforskriften § 23A-5

Kommentarer:

Kommunen har informert trenere og brukere som benytter idrettsbanene om forhold som gjelder spredning av fyllmateriale, men har ikke satt opp skilter på idrettsbanene med informasjon om tiltak for å redusere risikoen for spredning av fyllmateriale fra

idrettsbanene. Kommunen opplyste under tilsynet at de planlegger å sette opp skilter på idrettsbanene.

Avvik 2

Tiltakene for å hindre spredning av fyllmateriale via brukere og anleggsmaskiner på idrettsbanene er utilstrekkelige eller mangler

Avvik fra:

Forurensningsforskriften § 23A-4 første ledd c)

Kommentarer:

Det er ikke iverksatt noen tiltak for å hindre spredning av fyllmateriale på Moheia kunstgressbane.

På Sagbakken kunstgressbane manglet det rister, eller andre tiltak for å hindre spredning av fyllmateriale via brukere, i noen av inngangene, og det ble observert fyllmateriale utenfor noen av inngangene til banen. Det var montert rist i porten for anleggsmaskin på Sagbakken kunstgressbane og kommunen opplyste om at de også rengjør maskinene for fyllmateriale før de forlater banen. Det ble påvist fyllmateriale utenfor porten til anleggsmaskinene som kan tyde på at tiltakene for å hindre spredning fra anleggsmaskiner på Sagbakken kunstgressbane ikke er tilstrekkelige.

Avvik 3

Det mangler løsninger for oppsamling av fyllmateriale i drens- og overvann på flere av idrettsbanene

Avvik fra:

Forurensningsforskriften §23 A-4 første ledd b)

Kommentarer:

Kommunen opplyste at det ikke er etablert løsninger for oppsamling av fyllmateriale i drens- og overvann på alle kommunen sine idrettsbaner som er omfattet av forskriften. På Sagbakken kunstgressbane er det etablert rister for oppsamling av granulat i kummer. På Moheia kunstgressbane er det ikke etablert løsninger for oppsamling av fyllmateriale i drens- og overvann og skader i overvannssystemet flere steder rundt banen innebærer en stor risiko for at fyllmateriale kan spres til omgivelsene gjennom overvannet.

Avvik 4

Det mangler dokumentasjonen på tiltak som er gjennomført på idrettsbanene for å oppfylle krav i forskriften

Avvik fra:

Forurensningsforskriften §23 A-8 c)

Kommentarer:

Kommunen har oversikt over flere tiltak som er utført på idrettsbanene, men mangler skriftlig dokumentasjon som viser hvilke tiltak som er gjennomført for å sikre at kravene i

forskriften er oppfylt. Dokumentasjonen om hvilke tiltak som er gjennomført på idrettsbanene for å oppfylle krav i forskriften bør være tilpasset til å vise at kravene til dokumentasjon i forurensningsforskriften § 23A-8 er oppfylt.

Avvik 5

Det mangler skriftlig dokumenterte risikovurderinger knyttet til spredning av fyllmateriale for flere av idrettsbanene

Avvik fra:

Internkontrollforskriften § 5, nr. 6

Kommentarer:

Kommunen skal ha en skriftlig dokumentert internkontroll for driften av idrettsbanene som i størst mulig grad sikrer at fyllmaterialet ikke spres til miljøet. Internkontrollens miljørisikovurdering må vise hvilke forhold som gir risiko for spredning av fyllmateriale til miljøet. På bakgrunn av miljørisikovurderingen skal det settes inn tiltak for å redusere risikoen og etableres rutiner for bruk og vedlikehold av banene.

Kommunen har ikke skriftlige miljørisikovurderinger for alle kommunens idrettsbaner. Kommunen har utarbeidet en miljørisikovurdering som omfatter risiko for spredning fyllmateriale fra Sagbakken kunstgressbane. Denne miljørisikovurderingen beskriver forhold som kan bidra til spredning av fyllmateriale på idrettsbanen og tiltak som er etablert for å redusere risikoen, men risikoen og effekten av tiltakene er kun vurdert samlet for banen som helhet. Miljørisikovurderingene bør i større grad beskrive risikoen ved de ulike forholdene som kan bidra til spredning av fyllmateriale, tiltak for å redusere risiko ved de ulike forholdene og hva risikoen blir dersom tiltakene iverksettes.

7. Anmerkninger

Følgende forhold ble anmerket under inspeksjonen:

Anmerkning 1

Fyllmateriale har spredt seg til områder utenfor snødeponi på Sagbakken kunstgressbane

Kommentarer:

Snø fra Sagbakken kunstgressbane lagres på et område med kunstgress- og asfaltdekke utenfor den ene kortenden av banen. Det var rester av fyllmateriale i området der det har blitt lagret snø og utenfor gjerdet til dette området. Vi kunne ikke fastslå når spredningen av fyllmateriale har skjedd og om nåværende tiltak kan være tilstrekkelige for å hindre spredning av fyllmateriale fra snødeponiet. Snødeponiet må utformes slik at det er mulig å samle opp fyllmaterialet fra snøen slik at det kan ombrukes på banen eller leveres til avfallsanlegg, og slik at det ikke fører til spredning av fyllmateriale til områdene utenfor snødeponiet/banen.

8. Andre forhold

Utenfor Moheia kunstgressbane var det mye rester av fyllmateriale som har spredt seg til disse områdene før forurensningsforskriften kap. 23A trådte i kraft. Fyllmaterialet som har havnet utenfor idrettsbanen er å anse som næringsavfall og skal håndteres i tråd med forurensningsloven § 32, det vil si at det må leveres til lovlig avfallsanlegg eller gjenvinnes. Fyllmateriale utenfor idrettsbanen kan også være i strid med forbudet mot forurensning og/eller forsøpling i forurensningsloven §§ 7 og 28 dersom fyllmateriale virker skjemmende eller kan være til skade eller ulempe for miljøet.

9. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Forurensningsforskriften kapittel 23A